

Alopecia areata (AA) (pleksgewijze kaalheid) is een haaraandoening. Er ontstaan plotseling kale plekken in huidgebieden waar haren groeien. Van AA worden mensen niet ziek, maar het kan wel psychische gevolgen hebben. Hier leest u meer over alopecia areata.

Wat is alopecia areata?

Bij alopecia areata (AA) ontstaan plotseling kale plekken in huidgebieden waar haren groeien. Deze kale plekken hebben meestal een ronde of ovale vorm. AA komt vooral voor op de hoofdhuid, maar kan ook ontstaan in de andere lichaamsgebieden waar haren groeien, zoals wenkbrauwen, wimpers, oksels en schaamstreek. De plekken kunnen spontaan herstellen of zich uitbreiden. 10% van de mensen met AA hebben helemaal geen haar meer op hun lichaam. Van AA ben je niet ziek. Maar de kaalheid kan wel psychische gevolgen hebben, zoals onzekerheid over het uiterlijk.

Verschillende vormen van alopecia areata

Alopecia areata kan er verschillend uitzien. De kaalheid kan op een aantal plekken op het lichaam zitten, of over het hele lichaam.

Er zijn drie verschillende vormen:

- Alopecia totalis: 100% verlies van hoofdhaar
- Alopecia universalis: 100% verlies van de beharing over het hele lichaam
- Ophiasis type: haren in nek bij de achterste haargrens verdwijnen

Bij alopecia areata kunnen er ook nagelafwijkingen (zoals putjes) zichtbaar zijn.

Oorzaak

Waarom iemand AA krijgt, is niet bekend. De oorzaak zit waarschijnlijk in het afweermechanisme van het lichaam. Het afweersysteem maakt een vergissing en richt zich tegen cellen van het eigen lichaam. Dit noemen we een auto-immuunziekte. Bij AA richt de afweer zich tegen de haarwortels. AA komt vaker voor bij mensen die al een auto-immuunziekte hebben. Ook bij mensen met aanleg voor eczeem, astma of hooikoorts zien we vaker AA.

Symptomen en gevolgen

AA herken je aan kale plekken met een ronde of ovale vorm die plotseling ontstaan. Ook kunnen de nagels er soms anders uit gaan zien. In ernstige gevallen valt het haar met grote plukken uit. Soms beperkt de haaruitval zich niet tot één plek, maar is de haaruitval gelijkmatig over de hele hoofdhuid. In zeldzame gevallen valt al het hoofd- en het lichaamshaar uit.

Wanneer de haaruitval alleen op één of een paar plekken is, herstelt de haargroei zich vaak vanzelf binnen 6 maanden tot 2 jaar. Bij veel mensen met AA komt de ziekte meerdere keren terug. Ook komt het voor dat de haargroei zich herstelt en daarna ergens anders op

de hoofdhuid weer ontstaat. Van AA worden mensen niet ziek.

Er zijn een paar factoren die ongunstig kunnen zijn voor het teruggroeien van de haren :

- ontstaan van AA op jonge leeftijd
- zeer uitgebreide vormen van AA
- uitvallen van het haar bij de achterste haargrens
- nagelafwijkingen passend bij AA
- astma- hooikoorts of eczeem

Onderzoek en diagnose

De diagnose wordt gesteld door te kijken naar de behaarde hoofdhuid en alle andere gebieden van het lichaam waar normaal lichaamshaar aanwezig. Dit doen we met het blote oog en met een microscoop (dermatoscoop). Daarnaast kan er met een zogenoemde haartrektest gekeken worden of de haren stevig vast zitten in de hoofdhuid, of niet.

Over de behandeling

Wat is het doel?

De twee belangrijkste doelen van de behandeling zijn:

1. haaruitval stoppen
2. teruggroei van haar bevorderen

Daarnaast is het belangrijk dat er aandacht is voor ziektelast en psychisch welbevinden.

De behandeling hangt af van een aantal factoren. AA is niet schadelijk voor de gezondheid en een medische behandeling is daarom niet altijd nodig. Als de haaruitval beperkt is tot één of een paar kale plekken, herstelt de haargroei zich vaak zonder behandeling. Dit kan vooral als de dermatoloog ziet dat de haren al spontaan teruggroeien en dat de ziekte niet actief is. Er is dan geen behandeling nodig.

Welke behandelingen voor AA zijn er?

Bij de behandeling voor AA onderdrukken we het afweersysteem zodat het afweersysteem de gezonde haren niet meer aanvalt. Medicijnen die het afweersysteem onderdrukken noemen we corticosteroïden. Het is het veiligst om de medicijnen op de plek van het haarverlies te geven. Dit kan op drie manieren:

- door op de (hoofd)huid te smeren
- met een shampoo
- via een injectie

In het Erasmus MC Sophia geven we vaak een combinatie van een corticosteroïd met vitamine D (Dovobet ® of Enstilar ®).

Naast de corticosteroïden en de vitamine D, zijn er ook andere medicijnen. Deze medicijnen zijn er in drie verschillende vormen:

- diphencyprone om te smeren
- tabletten om te slikken
- injecties

De middelen die moeten worden ingenomen of geïnjecteerd, werken op het hele lichaam. Daarom moet er voor deze middelen ook bloed worden geprikt. Geen van deze middelen is voor kinderen met AA geregistreerd. Wij schrijven ze wel voor. Dit heet off-label behandeling.

Voor welke therapie uw kind in aanmerking komt, zal de arts samen met u en uw kind bespreken.

Als de haren teruggroeien, gebeurt dat langzaam. Haren groeien ongeveer 1 cm per maand. Meestal maken we een controleafspraak na 3 maanden, om te kijken of de medicijnen werken.

Speciale aandacht

We vinden het welzijn van uw kind erg belangrijk. Wij streven ernaar dat alle kinderen met AA lekker in hun vel zitten, met of zonder haar. Het helpt als u als ouder geen negatieve focus legt op het haarverlies van uw kind, maar er positief mee omgaat.

Als uw kind veel vragen krijgt over het haarverlies, helpt het om de leraar/lerares, klasgenoten, familie en eventuele clubgenootjes te informeren over AA. Tips hiervoor zijn te vinden bij de [alopecia patiëntenvereniging website](#). Ook vindt u camouflagetips, (lotgenoten)steun en meer. Voor haarwerken en pruiken kunt u terecht bij [stichting haarwens](#), zij doneren haarwerken en pruiken aan kinderen tot 18 jaar. Mocht uw kind psychologische ondersteuning nodig hebben, dan kunnen wij eventueel (via de huisarts) hiernaar verwijzen.

Contact

- Centrum voor Kinderdermatologie (010) 703 73 80 of bo.sophia@erasmusmc.nl

Bezoekadres Sophia: Dr. Molewaterplein 40, 3015 GD Rotterdam, ingang Wytemaweg

Meer informatie

- [Erasmus MC website Kinderdermatologie](#)
- [Lotgenotenvereniging alopecia areata](#)
- [Stichting haarwens](#)
- [Huidhuis](#)

